

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Faisala Husseiného a Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2023, č. j. MPSV-2023/105579-923, o námitce podjatosti soudkyně Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jarmily Úředníčkové ve věci vedené pod sp. zn. 19 Ad 12/2023,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jarmila Úředníčková **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Ad 12/2023.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného, které je specifikováno v záhlaví, namítl žalobce v podání ze dne 28. 6. 2023 podjatost rozhodujícího samosoudkyně Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) Mgr. Jarmily Úředníčkové. Dané podání bylo označeno jako „*stížnost na soudkyni Mgr. Jarmilu Úředníčkovou pro podjatost a nečinnost*“. Z obsahového hlediska je přitom třeba toto podání považovat právě za námitku podjatosti.

[2] Námitku podjatosti žalobce zdůvodnil tak, že ve věci podal žalobu, přičemž pro nemajetnost a nedostatek právního vzdělání požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Vše řádně doložil. Návrh však Mgr. Úředníčková nesprávně zamítla, a navíc žalobce usnesením ze 14. 6. 2023, č. j. 19 Ad 12/2023 - 31, vyzvala k doplnění žaloby ve stanovené lhůtě, jinak že bude žaloba odmítnuta. V odůvodnění usnesení by označen jako „*JUDr. K.*“, z čehož má být zřejmé, že by se měl v řízení jako právně vzdělaná osoba zastupovat sám. Ohledně důkazů o žalobcově psychiatrické péči si jmenovaná soudkyně může vyžádat příslušné podklady. Mgr. Úředníčková podobně postupuje již opakovaně; žalobce má za to, že má vazbu na pracovníky Úřadu práce a žalobce znovu zatěžuje nadměrnou administrativou. V jiných sporech jiné soudkyně podstatu věci pochopily a bez komplikací žalobci advokáta ustanovily. Žalobce žádá o přidělení věci odlišné soudkyni. Je zřejmé, že Mgr. Úředníčková nemá zájem věci se řádně zaobírat.

[3] K námitce podjatosti se vyjádřila soudkyně Mgr. Jarmila Úředníčková. Ta uvedla, že nemá žádný poměr k projednávané věci a účastníkům řízení, žalobce osobně nezná a ve věci postupuje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Případ jí byl přidělen v souladu s rozvrhem práce. Údaj „JUDr. K.“ byl ve shora specifikovaném usnesení zmíněn jen proto, že žalobce takto označil věřitele, kterého uvedl v prohlášení o osobních a majetkových poměrech. O tom, jak předložit listiny pro účely rozhodování o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů, byl žalobce řádně poučen.

[4] Krajský soud postoupil námitku podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, který po seznámení se s jejím obsahem dospěl k závěru, že není důvodná.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *„jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“* (zvýrazněno Nejvyšším správním soudem).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16, z 18. 2. 2010, č. j. Nao 2/2010-91, ze 17. 6. 2015, Nao 135/2015-59, z 28. 5. 2020, č. j. Nao 68/2020-55, z 18. 2. 2021, č. j. Nao 180/2020-23, a řadu dalších).

[7] V projednávané věci založil žalobce námitku podjatosti na důvodech, které spočívají v procesním postupu jmenované samosoudkyně v projednávané věci, jakož i v řízení o jeho další, blíže neurčené, věci. Konkrétně se jedná o to, že soudkyně odmítá vyhovět jeho procesnímu návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů, resp. o to, jakým způsobem k této problematice přistupuje, a to i ve vazbě na to, že žalobce mylně označuje za osobu právně vzdělanou.

[8] Uvedené důvody jsou však plně podřaditelné pod okolnosti, které podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. nejsou způsobilé založit vyloučení soudců. Postup soudce v řízení o projednávané věci, jakož i v jiných věcech téhož účastníka, nemůže zpochybnit jeho nestrannost a být důvodem pro jeho vyloučení z rozhodování. I v případě, v němž by takovým procesním postupem soudce založil porušení ústavně zaručených základních práv, nejsou tyto skutečnosti samy o sobě důvodem pro jeho vyloučení z rozhodování. K posouzení toho, zda tento postup skutečně porušil práva účastníka řízení a odrazil se v nezákonnosti či neústavnosti konečného rozhodnutí, slouží případně opravné prostředky (kasační stížnost), nikoliv námitka podjatosti. Nejvyšší správní soud proto

pokračování

neshledal důvody, pro které by byla soudkyně Mgr. Jarmila Úředníčková vyloučena z rozhodování v této věci. Zároveň Nejvyšší správní soud dodává, že údaj „JUDr. K.“, jakožto označení věřitele, skutečně v prohlášení o osobních a majetkových poměrech uvedl sám žalobce a právě jen v tomto kontextu je v souvislosti se jménem „Kubala“ v usnesení krajského soudu zmíněn titul „JUDr.“. V samotném usnesení však z toho nejsou vyvozovány sebemenší důsledky a žalobce tak není ani nikde označován.

[9] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby byla soudkyně Mgr. Jarmila Úředníčková vyloučena z projednání a rozhodnutí věci specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2023

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu